

Nederland staat voor paal

NAVO secretaris-generaal Jens Stoltenberg is bezorgd of de hulp aan Oekraïne wel overeind zal blijven. Die steun is noodzakelijk, zegt hij, want anders gaat Rusland winnen. De uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen baart onrust bij de bondgenoten in NAVO en EU. Geert Wilders is te anti-Europees en te pro-Kremlin, vindt de Duitse minister van Defensie, Boris Pistorius. Met name wat betreft de intensieve defensiesamenwerking tussen Nederland en Duitsland, aldus BNR Nieuwsradio.

‘Het wekt al met al geen verbazing dat onze bondgenoten in NAVO en EU zich zorgen maken; Nederland staat voor paal’

De verkiezingsuitslag heeft nu al gevolgen voor de betrouwbaarheid van Nederland als bondgenoot. Dat komt door de grote winst van de PVV, de partij die groeide naar 37 zetels. De bepalingen in het verkiezingsprogramma van de PVV krijgen daarmee extra gewicht in de formatieonderhandelingen. Centrale boodschap in dat programma is ‘Nederlanders weer op 1’. Voor het buitenlands- en veiligheidsbeleid betekent dat ‘een veilig, sterk en soeverein Nederland’. Leidraad is: ‘Optreden in het belang van Nederland en de Nederlanders. Eigen land eerst.’

In het buitenlandbeleid wil de PVV geen ‘dictaten’ meer uit Brussel en een bindend referendum over het uittreden uit de Europese Unie. Ontwikkelingshulp moet worden afgeschaft. De grenscontrole moet worden hersteld. Aan de krijgsmacht besteedt het programma van de PVV een paar mooie woorden. De PVV is trots op militairen en veteranen. ‘De Nederlandse krijgsmacht vormt een prachtig onderdeel van de Nederlandse geschiedenis. De successen van onze zeemacht spreken al eeuwenlang tot de verbeelding. Wij gaan niet mee in het uitgummen van die mooie geschiedenis.’

Dat is een onschuldig compliment. Harder wordt het als het om de steun aan Oekraïne gaat. Nederland is nu nog een van de belangrijkste donateurs van zowel hulpgeld als van wapens. Reden is dat een verlies van Oekraïne ook een slag zou zijn voor alles waar het Westen voor staat. Wilders is tegen het leveren van wapens aan Oekraïne: ‘Er gaan miljarden naar een oorlog die niet de onze is,’ zo zegt zijn verkiezingsprogramma: ‘Terwijl onze krijgsmacht niet eens meer in staat is om het eigen grondgebied te verdedigen, sturen we ons schaarse materieel naar Oekraïne. Onze nationale verdediging wordt dus ernstig verzwakt, omdat het kabinet ook hier het buitenland belangrijker vindt dan ons eigen land.’ Je kunt je afvragen of Nederland ooit in staat was zelfstandig zijn eigen grondgebied te verdedigen en bovendien: of een niveau van 2% BBP voor Defensie daar wel genoeg voor zou zijn.

Verder kunnen we van de PVV verwachten dat de Europese Unie minder ‘vat’ moet krijgen op de krijgsmacht. De integratie van de Landmacht met het Duitse leger moet worden teruggedraaid: ‘De PVV accepteert alleen een Nederlands vlaggetje op onze defensie-uniformen.’ De krijgsmacht moet dan ook worden ingezet voor ‘de verdediging van ons eigen grondgebied’. Dat komt dus neer op grensbewaking in de zin van ‘de verdediging tegen de asielstormloop op ons land’ en op het veilig houden van steden tegen ‘grootschalige straatterrorisme’.

Nederland kiest dus alleen nog maar voor zichzelf, als het aan Wilders ligt. Over de vraag of het nog nodig is dat wij ons aan de norm van 2% BBP voor Defensie houden doet de PVV geen uitspraak. Het blijft dus afwachten. Stel dat eventuele coalitiepartners van de PVV in de formatieonderhandelingen de poot stijf houden als het gaat om ongrondwettelijke plannen met betrekking tot de islam en de migranten. Doen zij dan in ruil daarvoor concessies op de punten buitenlandbeleid en Defensie? Ik ben er niet gerust op. Het wekt al met al geen verbazing dat onze bondgenoten in NAVO en EU zich zorgen maken; Nederland staat voor paal.

Prof. dr. Theo Brinkel is KVMO hoogleraar Militair-maatschappelijke studies aan de Universiteit Leiden. Hij schrijft deze column op persoonlijke titel.